

واکاوی و اثره‌ی مصیبت

در قرآن کریم

نویسنده:

پیش احمد نجم

مترجم:

فرزان خاموشی

سرشناسه: نجم، جمال احمد

عنوان قراردادى: مفهوم المصيبة فى القرآن الكريم. فارسی
عنوان و نام پدیدآورنده: واکاوى واژه مصيبت در قرآن کریم / نویسنده:

جمال احمد نجم؛ مترجم: فرزانه خاموشی

مشخصات نشر: تهران: افق علم، ۱۳۹۷.

مشخصات ظاهری: ۷۲ص؛ ۹/۵×۱۹ س.م.

شابک: ۰-۳۵-۸۳۸۷-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: بلاها -- جنبه‌های قرآنی

موضوع: Disasters -- Qur'anic teaching

موضوع: امتحان الهی -- جنبه‌های قرآنی

موضوع: Ordeal -- Qur'an teaching

شناسه افزوده: خاموشی، فرزانه، ۱۳۶۰- مترجم

رده‌بندی: ۱۳۸۰۴۱ ب۷/۱۰۴ BP

رده‌بندی دبیری: ۲۹۲/۱۵۵

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۱۷-۱۴

شناسنامه کتاب

نام کتاب: واکاوی واژه‌ی مصیبت در قرآن کریم

مؤلف: جمال احمد نجم

مترجم: فرزانه خاموشی

طراح جلد: منصوری

صفحه‌آرا: شیوا حمیدی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۷

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت: ۶۰۰۰ تومان

شابک: ۰-۳۵-۸۳۸۷-۶۰۰-۹۷۸

تهران- خیابان فاطمی- خیابان باباطاهر-

کوچه کیوان-

پلاک ۱۰- طبقه دوم

تلفن: ۸۸۳۵۰۹۴۵

Email: ofogheelm@yahoo.com

فهرست

۷	مقدمه.....
۱۱	مفهوم مصیبت در قرآن کریم.....
۱۴	معنی مصیبت.....
۱۵	انواع مصیبت‌ها.....
۲۱	تفسیر مصیبت در کتاب خداوند متعال.....
۲۱	تفسیر نخست: مصیبت به سبب مخالفت و سرگردانیدن.....
۲۳	تفسیر دوم: مصیبت به معنی آزمایش.....
۳۰	تفسیر سوم: مصیبت‌ها با هدف بازدارندگی.....
۳۵	تفسیر چهارم: مصیبت‌ها با هدف نابودی.....
۳۹	تفسیر پنجم: مصیبت‌ها با هدف بخشش گناهان.....

- تفسیر ششم: مصیبت به عنوان یک نعمت ۴۱
- تفسیر هفتم: مصیبت‌های آشکارکننده
(ایمان حقیقی) ۴۴
- مصیبت‌های عمومی جز مجازات نیستند ۴۶
- موضع فرد مسلمان در مقابل مصیبت‌ها ۵۰
- مصیبت مرگ ۶۱
- بد مئمن از خداوند متعال طلب صبر نمی‌کند
بلکه بر او طالب عافیت در دنیا و آخرت می‌کند.... ۶۵
- اجر و پاداش کسی که در برابر مصیبت
صبر می‌کند و از خداوند طلب اجر می‌کند ۶۶
- منابع ۶۹

مقدمه

نگرش قرآن به ما این مآل را تلقین می کند که زندگی دنیا زایشگاه روح است و نه آسایشگاه تن، آن جا که در آیات متعدد به این قضیه پرداخته شده است. خداوند در باب خلق انسان بیان می کند که:

﴿لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ فِي كَبَدٍ﴾ [الدّینار: ۱]

«که همانا ما انسان را در مشقت و سختی آفریده ایم.»

در سوره ملک می فرمایند:

﴿الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ﴾ [ملک: ۲]

«خدایی که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما نیکوکارتر می‌شود و او عزیز و آمرزنده است.»

در سوره‌ی کهف هم به این نکته اشاره فرموده است

﴿ إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۖ ﴾ [کهف ۷]

ما آنچه را که در روی زمین است زیور و زینتی برای آن قرار دادیم تا آن‌ها را بیازمائیم که کدام یک از آنان نیکوکارترند.

انسان مؤمن چرندین را بر این نهاده که آمده است تا مورد آزمون قرار بگیرد، تا هر نوع اتفاقی را انتظار دارد و این امر سبب می‌شود که از لحاظ روحی و روانی از حال خوبی برخوردار باشد، چرا که یکی از عوامل فشارهای روحی و روانی، هماهنگی و عدم تناسب میان انتظارات و واقعیت است. ما کن است ما از دنیا انتظاراتی داشته باشیم، اما حوادث زندگی را به گونه‌ای دیگر رقم بزنند. بنابراین اگر انتظاراتمان را از دنیا با واقعیت‌ها تنظیم کنیم دچار تضاد نخواهیم شد. واقعیت زندگی هم این است که دنیا محل آسودگی مطلق نیست. آن‌جا که سراسر راحتی و آسودگی است بهشت است و وقتی فلسفه‌ی

زندگی را این گونه فهم کردیم، مواجهه با رنج و سختی‌های زندگی برای انسان آسان خواهد شد. اما آنچه ما شاهد می‌کنیم این است که برداشت انسان‌ها از زندگی همراه با کج فهمی‌هایی است که بایستی اصلاح شوند، چرا که بر رابطه‌ی مستقیم بین بنده و خدا اثر می‌گذارد و چه بسا انسان را دچار توقع نابجا از خدای خود کند و به تبع آن، ظن و گمان‌های بدی به خداوند نسبت دهد. خداوند در قرآن به همین موضوع اشاره کرده است:

﴿أَلَا يَتَذَكَّرُ إِنَّهُ كَانَ لَدَيْهِ الْأَلْهَامُ﴾ [فتح ۶]

«به خدا گمان بد مرنما عذاب نماید.»

بخاطر اهمیت این فهم، خداوند در آیات متعدد به قضیه‌ی مصیبت و فلسفه‌ها و حکمت‌های آن پرداخته است که شایسته است به آن توجه ویژه شود. در مقاله‌ی پیش روی سعی بر آن شده که به صورت مختصر به این امر پرداخته شود؛ اثر ناصر مکارم گردانی است از نوشتار جمال احمد نجم تحت عنوان «المصيبة في القرآن الكريم» باشد که مورد استفاده قرار گیرد.

ما ز پی رنج پدید آمدیم

نز جهت گفت و شنید آمدیم

۱۰ ————— واکاوی واژه‌ی مصیبت در قرآن کریم

خاک ما آمیخته‌ی رنج‌هاست
در دل این خاک بسی گنج‌هاست

مخزن الاسرار، نظامی

www.ketab.ir